

25 MEI 2024. — Koninklijk besluit om het op de markt brengen van bepaalde producten voor eenmalig gebruik te beperken en het gehalte aan gerecycleerde inhoud van bepaalde producten te verhogen

FILIP, Koning der Belgen,

Aan allen die nu zijn en hierna wezen zullen, Onze Groet.

Gelet op de wet van 21 december 1998 betreffende de productnormen ter bevordering van duurzame productie- en consumptiepatronen en ter bescherming van het leefmilieu en de volksgezondheid, artikel 5 § 1, eerste lid, 1°, 3° en 4°;

Gelet op het Koninklijk besluit van 9 september 2008 houdende vaststelling van productnormen voor composteerbare en biologisch afbreekbare materialen;

Gelet op het federale actieplan voor een circulaire economie, dat is goedgekeurd in de Ministerraad van 17 december 2021, dat tot doel heeft het op de markt brengen van circulaire producten en diensten aan te moedigen, en onder meer de maatregelen 1 en 6 van dit actieplan die tot doel hebben de productnormen te wijzigen teneinde het hergebruik en de recyclage te bevorderen en bepaalde wegwerpproducten te verbieden teneinde de impact voor het milieu en de gezondheid te beperken;

Gelet op actie 6 van het federaal actieplan marien zwerfvuil 2022 – 2027 voor de afbouw van het gebruik van eenmalige plastics;

Gelet op de betrokkenheid van de gewestregeringen bij het ontwerpen van dit besluit, op 26 januari 2023;

Gelet op het advies van de Federale Raad voor Duurzame Ontwikkeling, gegeven op 6 februari 2023;

Gelet op het advies van de Hoge Gezondheidsraad, gegeven op 14 december 2022;

Gelet op het advies van de Bijzondere raadgevende commissie Verbruik, gegeven op 6 februari 2023;

Gelet op het advies van de Centrale Raad voor het Bedrijfsleven, gegeven op 6 februari 2023;

Gelet op het advies van de inspecteur van Financiën, gegeven op 13 juni 2023;

Gelet op de akkoordbevinding van de Staatssecretaris voor Begroting, gegeven op 11 juli 2023;

Gelet op besluit 2022/0827/B van 29 november 2022 van de Europese Commissie, naar aanleiding van de mededeling ingevolge artikel 5, lid 1, van richtlijn (EU) 2015/1535 van 9 september 2015 van het Europees Parlement en de Raad die voorziet in een informatieprocedure op het gebied van technische voorschriften en regels betreffende de diensten van de informatiemaatschappij;

Gelet op artikel 4, lid 1, alinea 4 van Richtlijn 2019/904 van het Europees Parlement en de Raad van 5 juni 2019 betreffende de vermindering van de effecten van bepaalde kunststofproducten op het milieu en op artikel 16 van de richtlijn 94/62/EG van het Europees Parlement en de Raad van 20 december 1994 'betreffende verpakking en verpakkingsafval';

Gelet op het advies 75.656/16 van de Raad van State, gegeven op 26 maart 2024, met toepassing van artikel 84, § 1, eerste lid, 2°, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973;

Op de voordracht van de Minister van Leefmilieu, en op het advies van de in de Raad vergaderde Ministers,

Hebben Wij besloten en besluiten Wij :

Artikel 1. Dit besluit strekt tot gedeeltelijke omzetting van Richtlijn 2019/904 van het Europees Parlement en de Raad van 5 juni 2019 betreffende de vermindering van de effecten van bepaalde kunststofproducten op het milieu.

Art. 2. Voor de toepassing van dit besluit wordt verstaan onder:

1° kunststof: een materiaal dat bestaat uit een polymeer zoals bedoeld in artikel 3, punt 5), van (EG-)Verordening nr. 1907/2006, waaraan mogelijk additieven of andere stoffen zijn toegevoegd, en dat als een structureel hoofdbestanddeel van eindproducten kan worden gebruikt, met uitzondering van natuurlijke polymeren die niet chemisch gewijzigd zijn;

2° producent: zoals gedefinieerd in artikel 3, punt 11) van richtlijn (EU) 2019/904, elke in België gevestigde natuurlijke of rechtspersoon die beroepsmatig, ongeacht de gebruikte verkoopstechniek, met inbegrip van overeenkomsten op afstand, kunststofproducten voor eenmalig gebruik vervaardigt, vult, verkoopt of invoert en in België kunststofproducten voor eenmalig gebruik of gevulde kunststofproducten voor eenmalig gebruik in de handel brengt, of elke in een derde land gevestigde natuurlijke of rechtspersoon die beroepsmatig rechtstreeks kunststofproducten voor eenmalig gebruik of gevulde kunststofproducten voor eenmalig gebruik verkoopt aan particuliere huishoudens of aan andere gebruikers dan particuliere huishoudens door overeenkomsten op afstand;

3° kunststofproduct voor eenmalig gebruik: zoals gedefinieerd in artikel 3, punt 2) van richtlijn (EU) 2019/904, een product dat geheel of gedeeltelijk van kunststoffen is gemaakt en niet werd bedacht, ontworpen of in de handel gebracht om binnen zijn levensduur meerdere cycli te maken door te worden teruggestuurd naar een producent om opnieuw gevuld te worden of opnieuw gebruikt te worden voor het doel waarvoor het gemaakt was;

4° rigide verpakking: een vormvaste verpakking, die niet van vorm kan worden gewijzigd zonder de verpakking te beschadigen;

5° consumptie ter plaatse: consumptie van drank of voedsel ter hoogte van het punt waar de drank of het voedsel gratis of tegen betaling wordt op de markt gebracht en die plaatsvindt binnen de ruimte die door de aanbieder is voorzien voor een dergelijke consumptie;

6° onmiddellijke consumptie: consumptie van drank of voedsel uit een recipiënt zonder verdere bereiding, zoals opwarmen, koken, bakken of uitsmeren;

7° meeneemgerechten: gerechten die niet bedoeld zijn voor consumptie ter plaatse en die zo worden op de markt gebracht dat ze kunnen worden afgehaald door of gebracht bij de consument en klaar zijn voor onmiddellijke consumptie;

8° levensmiddel: alle stoffen en producten, verwerkt, gedeeltelijk verwerkt of onverwerkt, die bestemd zijn om door de mens te worden geconsumeerd of waarvan redelijkerwijs kan worden verwacht dat zij door de mens worden geconsumeerd;

9° voorverpakt levensmiddel: een verkoopenheid die bestemd is om als zodanig aan de eindverbruiker en aan grote cateraars te worden aangeboden en bestaat uit een levensmiddel en het verpakkingsmateriaal waarin dit, alvorens ten verkoop te worden aangeboden, is verpakt, waarbij dit verpakkingsmateriaal het levensmiddel geheel of ten dele kan bedekken, maar zodanig dat de inhoud niet kan worden veranderd zonder dat het verpakkingsmateriaal wordt geopend of aangetast; levensmiddelen die op de plaats van verkoop op verzoek van de consument of met het oog op de onmiddellijke verkoop worden voorverpakt vallen niet onder „voorverpakte levensmiddelen”;

10° thuis composteerbaar: composteerbaar volgens de specificaties van bijlagen I en III van het koninklijk besluit van 9 september 2008 houdende vaststelling van productnormen voor composteerbare en biologisch afbreekbare materialen;

11° post-consumentenkunststof: kunststof geproduceerd door gezinnen of door institutionele, industriële of commerciële voorzieningen als eindgebruikers van het product en dat niet meer voor het beoogde doel kan worden gebruikt. Dit omvat gerecycleerd materiaal uit de toeleveringsketen.

Art. 3. § 1 Het is verboden om voedsel voor onmiddellijke consumptie ter plaatse op de markt te brengen dat is verpakt in rigide verpakkingen voor eenmalig gebruik die geheel of gedeeltelijk uit kunststof bestaan.

Het is verboden om meeneemgerechten voor onmiddellijke consumptie op de markt te brengen die zijn verpakt in rigide verpakkingen voor eenmalig gebruik die geheel of gedeeltelijk uit kunststof bestaan.

Voorverpakte levensmiddelen zijn uitgesloten van de verboden, vermeld in het eerste en tweede lid.

Art. 4. Het is verboden om voor het eerst de producten op de markt te brengen die opgesomd worden in bijlage 1 die niet samengesteld zijn uit gerecycleerde kunststof.

Het minimale gehalte aan gerecycleerde kunststof van deze producten is in bijlage 1 vastgelegd.

Art. 5. Het is verboden om voor het eerst de producten voor eenmalig gebruik opgesomd in bijlage 2 op de markt te brengen.

Art. 6. Het is verboden om ongeadresseerd reclamedrukwerk, bestemd voor verspreiding in brievenbussen, met een kunststof wikkel met een breedte van meer dan 15 cm op de markt te brengen.

Het is verboden om ongeadresseerd reclamedrukwerk, bestemd voor verspreiding in brievenbussen, met een kunststof wikkel op de markt te brengen.

Art. 7. Het is verboden om drank op de markt te brengen voor onmiddellijke consumptie ter plaatse, verpakt in drinkbekers voor eenmalig gebruik die geheel of gedeeltelijk uit kunststof bestaan.

Het is verboden om drank op de markt te brengen om mee te nemen voor onmiddellijke consumptie, verpakt in drinkbekers voor eenmalig gebruik die geheel of gedeeltelijk uit kunststof bestaan.

Voorverpakte levensmiddelen zijn uitgesloten van de verboden, vermeld in het eerste en tweede lid.

Art. 8. § 1 De artikelen 4, 5 en 6, eerste lid treden in werking 6 maanden na publicatie in het *Belgisch Staatsblad*.

§ 2 Artikel 6, tweede lid treedt in werking op 1 januari 2028.

Art. 9. § 1 De verboden voorzien in artikel 3 zijn van toepassing op voedsel verpakt in rigide verpakkingen, bestaande uit minstens:

- a) 10% kunststof, gemeten in gewicht, vanaf 1 januari 2026;
- b) 8 % kunststof, gemeten in gewicht, vanaf 1 januari 2028;

tenzij via koninklijk besluit bedoeld in § 3, 3e lid wordt bevestigd dat deze percentages niet haalbaar zijn om redenen van voedselveiligheid of beschikbaarheid van verpakkingen op de markt.

Het verbod voorzien in artikel 3, lid 1 is van toepassing op voedsel verpakt in rigide verpakkingen bestaande uit minimaal 3 % kunststof, gemeten in gewicht, vanaf 1 januari 2030, tenzij via koninklijk besluit bedoeld in § 3, lid 3 wordt bevestigd dat deze percentages niet mogelijk zijn om redenen van voedselveiligheid of beschikbaarheid van verpakkingen op de markt.

Het verbod voorzien in artikel 3, lid 2 is van toepassing op meeneemgerechten verpakt in rigide verpakkingen bestaande uit minstens 6 % kunststof, gemeten in gewicht, vanaf 1 januari 2030, tenzij via koninklijk besluit bedoeld in § 3, lid 3 wordt bevestigd dat deze percentages niet mogelijk zijn om redenen van voedselveiligheid of beschikbaarheid van verpakkingen op de markt.

§ 2 Artikel 7 is van toepassing op drank verpakt in wegwerpbekers bestaande uit:

- a) 100% kunststof, vanaf de inwerkingtreding van dit besluit;
- b) minstens 10% kunststof, gemeten in gewicht, vanaf 1 januari 2026;
- c) minstens 8 % kunststof, gemeten in gewicht, vanaf 1 januari 2028;

tenzij voor de punten b) en c) via koninklijk besluit bedoeld in § 3, lid 3 wordt bevestigd dat deze percentages niet haalbaar zijn om redenen van voedselveiligheid of beschikbaarheid van verpakkingen op de markt.

Het artikel 7, lid 1 is vanaf 1 januari 2030 van toepassing op drank verpakt in wegwerpbekers vervaardigd uit minstens 3 % kunststof, gemeten in gewicht, tenzij via koninklijk besluit bedoeld in § 3, lid 3 wordt bevestigd dat deze percentages niet haalbaar zijn om redenen van voedselveiligheid of beschikbaarheid van verpakkingen op de markt.

Het artikel 7, lid 2 is vanaf 1 januari 2030 van toepassing op drank verpakt in wegwerpbekers vervaardigd uit minstens 6 % kunststof, gemeten in gewicht, tenzij het koninklijk besluit bedoeld in § 3, lid 3 bevestigd dat deze percentages niet haalbaar zijn om redenen van voedselveiligheid of beschikbaarheid van verpakkingen op de markt.

§ 3 Voorafgaand aan elke uitbreiding van de toepassing van dit besluit genoemd in paragrafen 1 en 2, wordt een evaluatie uitgevoerd door onafhankelijke deskundigen, met name op het gebied van de voedselveiligheid, en in samenwerking met het DG Dier, Plant en Voeding van de FOD Volksgezondheid, Veiligheid van de Voedselketen en Leefmilieu en het Federaal Agentschap voor Voedselveiligheid.

Een dergelijke evaluatie zal bestaan uit een overzicht van de evolutie in de aard en de hoeveelheid van de verpakkingen die worden gebruikt voor de onmiddellijke consumptie van drank en voeding en een beoordeling van de risico's met betrekking tot voedselveiligheid.

De minister bevoegd voor Leefmilieu deelt de resultaten van deze evaluatie onverwijld mee aan de regering.

Via koninklijk besluit, beraadslaagd binnen de ministerraad, kan de Koning uiterlijk op de 1e dag van de 6e maand voorafgaand aan de datum van toepassing van artikel 3 of 7 voor één van de in voorgaande paragrafen genoemde categorieën deze datum van toepassing uitstellen met maximum twee jaar.

In geval van uitstel van de toepassingsdatum, wordt de evaluatie tweejaarlijks herhaald voor de betreffende categorie. Bij ontbreken van een koninklijk besluit binnen de voorziene termijn, zal het verbod van toepassing zijn vanaf de voorziene datum.

Art. 10. De minister bevoegd voor Leefmilieu, is belast met de uitvoering van dit besluit.

Gegeven te Brussel, 25 mei 2024.

FILIP

Van Koningswege :
De Minister van Leefmilieu,
Z. KHATTABI